

ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGI DARSLARIDA MATN ASOSIDAGI LINGVISTIK MASHQLARNING METODIK IMKONIYATLARI

Termiz Iqtisodiyoy va servis universiteti o'qituvchisi,

Zokirov Javohir G'aybullo o'g'li

Annotatsiya: Mazkur maqolada ona tili va o'qish savodxonligi darslarida matn asosidagi lingvistik mashqlardan foydalanishning didaktik va metodik imkoniyatlari tahlil qilinadi. Matn o'quvchilarning lug'at boyligini kengaytirish, til birliklarining ma'no va vazifalarini anglash, grammatik bilimlarni amaliy qo'llash hamda o'qib tushunish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi yaxlit ta'limiy manba sifatida talqin etiladi. Lingvistik mashqlarni leksik, morfologik, sintaktik, imloviy va matn tuzilishiga oid yo'nalishlarda tashkil etish, ularni mazmuniy tahlil bilan uyg'unlashtirish hamda o'quvchilarning yosh xususiyatlariga muvofiq bosqichma-bosqich murakkablashtirish masalalari yoritiladi. Shuningdek, matn asosidagi mashqlarni tanlash mezonlari, ularning o'quvchilarning mustaqil fikrlashi va nutqiy faoliyatiga ta'sirini kuzatish imkoniyatlari asoslanadi. Maqolada taklif etilgan metodik yondashuv lingvistik bilimlarni matn mazmunini anglash va til vositalaridan amaliy foydalanish bilan bog'lashga yo'naltirilgan.

Kalit so'zlar: ona tili, o'qish savodxonligi, matn, lingvistik mashqlar, leksik tahlil, morfologik tahlil, sintaktik tahlil, matn tuzilishi, lug'at boyligi, o'qib tushunish, nutqiy kompetensiya, metodik yondashuv.

Kirish

Boshlang'ich ta'limda ona tili va o'qish savodxonligi fanlari o'quvchilarning til haqidagi dastlabki bilimlarini shakllantirish, matn mazmunini anglash va o'z fikrini og'zaki hamda yozma shaklda ifodalash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. Ushbu jarayonda matn nafaqat o'qish uchun beriladigan material, balki til birliklarining mazmuni, o'zaro munosabati va nutqdagi vazifasini

o'rgatishga xizmat qiluvchi yaxlit didaktik manba sifatida namoyon bo'ladi. Shu sababli matn asosidagi lingvistik mashqlarni maqsadli tashkil etish ona tili ta'limining nazariy va amaliy jihatlarini o'zaro bog'lash imkonini beradi.

An'anaviy mashqlarda ayrim hollarda so'z, qo'shimcha yoki gapni alohida tahlil qilishga ustuvorlik beriladi. Bunday topshiriqlar muayyan til hodisasini o'zlashtirishga yordam bersa-da, uning matn mazmunini shakllantirishdagi vazifasini to'liq ochib bermasligi mumkin. Masalan, o'quvchi so'z turkumlarini aniqlashni bilishi bilan birga, muayyan so'zning matndagi ma'no nozikligini, gaplar orasidagi mazmuniy bog'lanishni va tanlangan til vositasining ifoda maqsadiga ta'sirini ham anglay olishi kerak. Demak, lingvistik tahlil matnni tushunish va undan mazmunli foydalanish bilan uzviy bog'lanishi lozim.

Matn asosidagi mashqlar o'quvchilarga so'z ma'nosini kontekst orqali aniqlash, grammatik shakllarning vazifasini tushunish, gaplarning tuzilishini tahlil qilish, imlo qoidalarini amalda qo'llash va matnni izchil qayta yaratish imkonini beradi. Shu bilan birga, bunday mashqlar o'quvchining kuzatuvchanligi, taqqoslash, umumlashtirish va xulosa chiqarish ko'nikmalarini ham rivojlantirishi mumkin. Buning uchun topshiriqlar matn mazmuni, o'quvchilarning yosh xususiyatlari va darsning aniq maqsadiga muvofiq tanlanishi zarur.

Mavzuning dolzarbligi lingvistik bilimlarni alohida qoidalar majmui sifatida emas, balki matnni anglash va yaratish jarayonida qo'llanadigan amaliy vositalar sifatida o'rgatish ehtiyoji bilan belgilanadi. Maqolaning maqsadi ona tili va o'qish savodxonligi darslarida matn asosidagi lingvistik mashqlarning asosiy turlarini tavsiflash, ularning metodik imkoniyatlarini aniqlash va ta'lim jarayonida qo'llashga doir tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Bunda mashqlarning mazmuniy aniqligi, lingvistik maqsadga muvofiqligi, o'quvchi faolligini ta'minlashi va bilimlarni amaliy qo'llashga yo'naltirilganligi asosiy mezonlar sifatida qoraladi.

Adabiyotlar tahlili

Matn asosidagi lingvistik mashqlarning metodik imkoniyatlarini o'rganishda til ta'limi, o'qib tushunish, nutqni rivojlantirish va o'quv faoliyatini tashkil etishga

oid ilmiy-metodik qarashlarni birgalikda tahlil qilish zarur. Chunki matn bilan ishlash jarayonida o'quvchi bir vaqtning o'zida mazmunni anglaydi, til birliklarini kuzatadi, ular orasidagi munosabatlarni aniqlaydi va o'z xulosalarini ifodalaydi.

J. Deweyning *How We Think* asarida reflektiv fikrlash, kuzatish, muammoni aniqlash va xulosaga kelish jarayonlari ta'limning muhim tarkibiy qismlari sifatida ko'rib chiqiladi [1]. Ushbu qarashlar matn asosidagi lingvistik mashqlarni o'quvchining tayyor qoidani takrorlashi bilan cheklamasdan, til hodisasini mustaqil kuzatish va tahlil qilishga yo'naltirish zarurligini asoslashga yordam beradi. Masalan, o'quvchidan matndagi bir so'zning ma'nosini izohlash, uning boshqa so'zlar bilan munosabatini aniqlash va tanlovini dalillash talab etilishi mumkin.

J. S. Brunerning *The Process of Education* asarida bilimlarni faol o'zlashtirish va o'quv materialini anglashga asoslangan ta'limning ahamiyati yoritilgan [2]. Bu yondashuv matnni lingvistik tahlil uchun tayanch material sifatida qo'llashga mos keladi. Bunda o'quvchi til hodisasini alohida qoida sifatida yodlashdan tashqari, uning matndagi vazifasini anglashga yo'naltiriladi.

O'zbek tilini o'qitish metodikasiga oid manbalar orasida K. Qosimova, S. Matchonov, X. G'ulomova, Sh. Yo'ldosheva va Sh. Sariyev muallifligidagi *Ona tili o'qitish metodikasi* asari muhim o'rin tutadi [3]. Ushbu yo'nalishdagi metodik adabiyotlar boshlang'ich sinflarda til hodisalarini o'rgatish, o'quvchilarning nutqini rivojlantirish va mashqlarni ta'lim maqsadiga muvofiq tanlash masalalarini tahlil qilish uchun nazariy asos yaratadi. Matn bilan ishlashda bu masalalarni birlashtirish o'quvchining lingvistik bilimlari va o'qib tushunish ko'nikmalari o'rtasidagi aloqani kuchaytiradi.

Muallifning avvalgi ilmiy ishlari ham maqola mavzusiga bevosita yoki bilvosita aloqador. Jumladan, J. Zokirovning "The Importance of Strengthening Lessons in Students' Mother Tongue and Reading Literacy" (2022) maqolasi ona tili va o'qish savodxonligi bo'yicha bilimlarni mustahkamlash masalasiga, "Boshlang'ich sinf ona tili darsliklarida mashqlarning xususiyatlari" (2022) ishi esa mashqlarning didaktik imkoniyatlarini o'rganishga tegishli [4; 5]. "Sifatli ta'lim

berishda zamonaviy ona tili va o'qish savodxonligi darsligining roli" (2023) maqolasi darslik mazmunining ta'limiy ahamiyatini, "Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida klaster metodlaridan foydalanish" (2023) ishi esa o'quv faoliyatini faollashtirish usullarini yoritishga doir manba sifatida qaraladi [6; 7].

Shuningdek, "Zamonaviy ona tili va o'qish savodxonligi fanining yangilanishi, mazmuni va ahamiyati" (2023) maqolasi fan mazmunining rivojlanishiga, "The Importance of Effective Use of Exercise Types in Primary Education Mother Tongue Lessons" (2025) ishi mashq turlaridan samarali foydalanishga oid mavzularni qamrab oladi [8; 9]. "The Importance of Visual Methods in Increasing Primary School Students' Interest in the Mother Tongue" (2025) hamda "Boshlang'ich sinf o'quvchilarining lug'at boyligini oshirishga qaratilgan mashqlar" (2025) maqolalari ko'rgazmali vositalar va lug'at ustida ishlash masalalari bilan bog'liq [10; 11]. Ushbu manbalar matn asosidagi mashqlarni lingvistik tahlil, lug'at ustida ishlash va o'quvchi faolligini oshirish bilan uyg'unlashtirish zarurligini ko'rsatadigan mavzuviy asos sifatida kiritildi. Bunda muallif maqolalarining to'liq matnlari tekshirilmaganligi sababli ularga aniq empirik natijalar nisbat berilmaydi.

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqotning metodologik asosini faoliyatga yo'naltirilgan, matn markazli va kompetensiyaviy yondashuvlarning uyg'unligi tashkil etadi. Matn markazli yondashuv til birliklarini mazmuniy kontekstda o'rganishni, faoliyatga yo'naltirilgan yondashuv o'quvchini kuzatish, tahlil qilish va mustaqil xulosa chiqarishga jalb etishni, kompetensiyaviy yondashuv esa o'zlashtirilgan bilimlarni amaliy vazifalarda qo'llashni nazarda tutadi.

Tadqiqotda ilmiy-metodik adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, tasniflash va pedagogik umumlashtirish usullaridan foydalanish ko'zda tutiladi. Mashqlarni tanlashda quyidagi mezonlar asos qilib olinadi: matn mazmuniga muvofiqlik, o'rganilayotgan til hodisasining aniqligi, o'quvchining yosh xususiyatlariga moslik,

mustaqil fikrlashga undash, nutqiy faoliyat bilan bog'liqlik va natijani baholash imkoniyati.

Metodik modelda mashqlar besh yo'nalishga ajratiladi: leksik mashqlar — so'z ma'nosi va kontekstni anglash; morfologik mashqlar — so'z tarkibi va grammatik shakllarni tahlil qilish; sintaktik mashqlar — gap tuzilishi va gaplar orasidagi bog'lanishlarni aniqlash; imloviy mashqlar — yozuv me'yorlarini matn kontekstida qo'llash; matn tuzilishiga oid mashqlar — sarlavha tanlash, qismlarni tartibga solish, mazmunni qayta bayon qilish va matnni tahrirlash.

Natijalarni baholashda o'quvchining til hodisasini to'g'ri aniqlashi, izohining mazmuniy asoslanganligi, matn mazmunini tushunishi, til birliklaridan vaziyatga mos foydalanishi va xulosasini mustaqil ifodalashi hisobga olinadi. Mazkur metodologiya nazariy-metodik modelni ishlab chiqishga xizmat qiladi. Uning amaliy samaradorligini ishonchli baholash uchun keyingi bosqichda dars kuzatuvlari, o'quvchilar ishlari va tajriba-sinov ma'lumotlari asosida qo'shimcha tekshiruv o'tkazish zarur.

Natijalar

Nazariy-metodik tahlil asosida matn asosidagi lingvistik mashqlarni o'zaro bog'langan yo'nalishlar bo'yicha tashkil etish modeli taklif qilindi. Ushbu modelning asosiy xususiyati til hodisalarini matn mazmunidan ajratmagan holda o'rganish, lingvistik kuzatishlarni o'qib tushunish bilan bog'lash va olingan bilimlarni mustaqil nutqiy faoliyatda qo'llashga yo'naltirishdan iborat.

Birinchi yo'nalish — leksik mashqlar. Ular o'quvchilarning so'z boyligini kengaytirish, so'z ma'nosini kontekst asosida aniqlash, ma'nodosh va zid ma'noli so'zlarni topish, ko'p ma'noli so'zlarning matndagi vazifasini izohlashga qaratiladi. Masalan, o'quvchiga matndan ma'nosi tushunarsiz bo'lgan so'zni aniqlash, uning ma'nosini gap mazmuniga tayangan holda izohlash va shu so'z ishtirokida yangi gap tuzish topshirig'i berilishi mumkin. Bunda lug'at bilan ishlash o'qib tushunish va mustaqil nutq yaratish bilan bog'lanadi.

Ikkinchi yo‘nalish — morfologik mashqlar. Bunday topshiriqlarda o‘quvchilar matndagi so‘zlarning grammatik xususiyatlarini aniqlaydi, qo‘shimchalarning vazifasini kuzatadi va shakl o‘zgarishining mazmunga ta’sirini tahlil qiladi. Mashqni faqat so‘z turkumini aniqlash bilan cheklamasdan, tanlangan so‘zning gap va matndagi vazifasini izohlash bilan yakunlash maqsadga muvofiq.

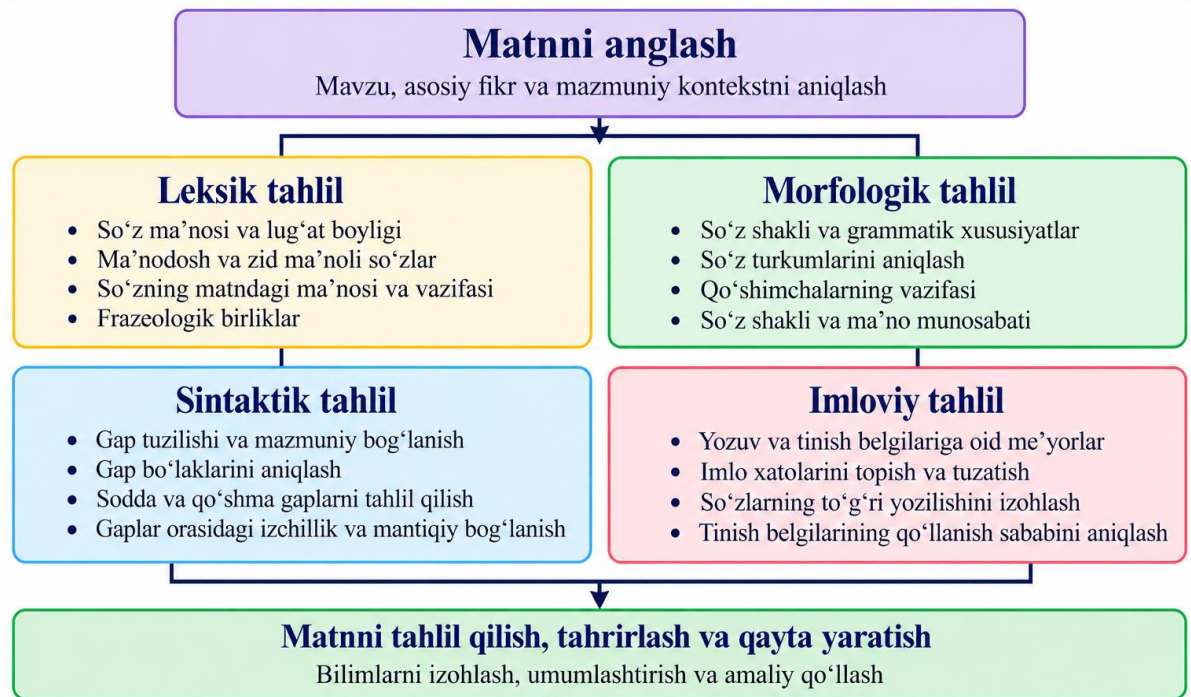
Uchinchi yo‘nalish — sintaktik mashqlar. Ular gapning tuzilishini, so‘zlar orasidagi grammatik munosabatlarni, gaplar o‘rtasidagi mazmuniy bog‘lanishni o‘rganishga xizmat qiladi. O‘quvchilar gaplarni mazmuniy izchillik asosida joylashtirishi, sodda gaplarni kengaytirishi yoki matndan muayyan fikrni ifodalovchi gapni topib, uning vazifasini izohlashi mumkin.

To‘rtinchi yo‘nalish — imloviy mashqlar. Matn tarkibida qo‘llangan so‘zlarning yozilishini tekshirish, imlo xatolarini topish va tuzatish, tinish belgilarining qo‘llanish sababini izohlash kabi topshiriqlar nazariy bilimlarni amaliy qo‘llash imkonini beradi. Bunda xatoni topishning o‘zi bilan cheklanmay, to‘g‘ri shaklni tanlash sababi ham tushuntirilishi lozim.

Beshinchi yo‘nalish — matn tuzilishiga oid mashqlar. Ular sarlavha tanlash, matnning asosiy fikrini aniqlash, qismlar orasidagi bog‘lanishni tushuntirish, matnni reja asosida qayta bayon qilish va mazmunan izchil matn yaratishga qaratiladi. Bu topshiriqlar lingvistik tahlilni matnni yaxlit anglash bilan birlashtiradi.

1-rasm. Matn asosidagi lingvistik mashqlar tizimi

Manba: muallif tomonidan nazariy-metodik tahlil asosida ishlab chiqilgan.

Mashqlar tizimini qoʻllashda quyidagi metodik ketma-ketlik tavsiya etiladi: avval matn mazmuni tushuniladi, keyin muayyan lingvistik hodisa aniqlanadi, undan soʻng hodisaning matndagi vazifasi izohlanadi va yakunda bilim yangi topshiriqda qoʻllanadi. Ushbu ketma-ketlik oʻquvchining tayyor javobni takrorlashidan koʻra, kuzatish va xulosa chiqarish faoliyatini ragʻbatlantiradi.

Shuningdek, oʻquvchilar faoliyatini baholash uchun toʻrtta koʻrsatkich taklif qilinadi: til hodisasini toʻgʻri aniqlash, izohning asoslanganligi, matn mazmunini tushunish va bilimni yangi vaziyatda qoʻllash. Bu koʻrsatkichlar oʻqituvchiga topshiriqni bajarish jarayonini ham, yakuniy natijani ham tahlil qilish imkonini beradi.

Natijalar boʻyicha izoh: yuqoridagi tasnif va model nazariy-metodik tahlil mahsulidir. Tajriba-sinov oʻtkazilmagan boʻlsa, ularni oʻquvchilarning real natijalari yoki statistik jihatdan isbotlangan samaradorlik sifatida talqin qilish mumkin emas.

Muhokama

Matn asosidagi lingvistik mashqlarning metodik qiymati til birliklarini alohida oʻrganish va ularning yaxlit matndagi vazifasini anglash oʻrtasidagi

bog'liqlikni ta'minlashida namoyon bo'ladi. O'quvchi so'zning ma'nosini, grammatik shaklini yoki gapdagi vazifasini aniqlash bilan birga, ushbu birlik matnning umumiy mazmunini shakllantirishga qanday hissa qo'shishini ham tushunishi zarur. Bunday yondashuv lingvistik bilimlarning amaliy ahamiyatini ochib berishga yordam beradi.

Biroq matn asosidagi barcha mashqlar avtomatik ravishda yuqori natija bermaydi. Agar topshiriqlar matndan so'zlarni topish yoki grammatik birliklarni belgilash bilan cheklansa, o'quvchi tahlilni bajarishi mumkin, lekin uning mazmuniy sabablarini tushuntirishga yetarli darajada jalb etilmasligi ehtimoli mavjud. Shu sababli mashqlarni "aniqlash — izohlash — taqqoslash — xulosa chiqarish — qo'llash" ketma-ketligida tashkil etish maqsadga muvofiq.

Mashqlarning samaradorligi tanlangan matnning sifatiga ham bog'liq. Matn o'quvchining yoshiga mos, mazmunan tushunarli, til jihatidan boy va o'rganilayotgan hodisani kuzatish uchun yetarli materialga ega bo'lishi kerak. Haddan tashqari murakkab matn lingvistik vazifani ikkinchi darajaga tushirib qo'yishi mumkin; juda sodda matn esa tahlil qilish imkoniyatlarini cheklaydi. Shuning uchun matnni tanlashda mazmun, til materiali va topshiriq maqsadi o'rtasidagi muvozanat muhim hisoblanadi.

Mazkur yondashuvda o'qituvchining vazifasi faqat mashqni tushuntirishdan iborat emas. U o'quvchiga matndan dalil topish, fikrini asoslash, boshqa javoblar bilan taqqoslash va xulosasini qayta ko'rib chiqish uchun sharoit yaratadi. Masalan, bir so'zning ma'nosini izohlashda o'quvchilar turli taxminlarni ilgari surishi, keyin esa matn konteksti asosida mos javobni tanlashi mumkin. Bu jarayon mustaqil fikrlash bilan lingvistik tahlil o'rtasidagi aloqani mustahkamlaydi.

Baholashda ham faqat to'g'ri yoki noto'g'ri javobga tayanish yetarli emas. O'quvchining javobni qanday asoslagani, matndan dalil keltira olishi va lingvistik bilimni boshqa vaziyatda qo'llashi ham hisobga olinishi lozim. Shu bilan birga, o'quvchilarning tayyorgarlik darajasi turlicha bo'lgani sababli tayanch savollar, namunalar va mustaqil bajariladigan murakkab topshiriqlarni farqlash zarur.

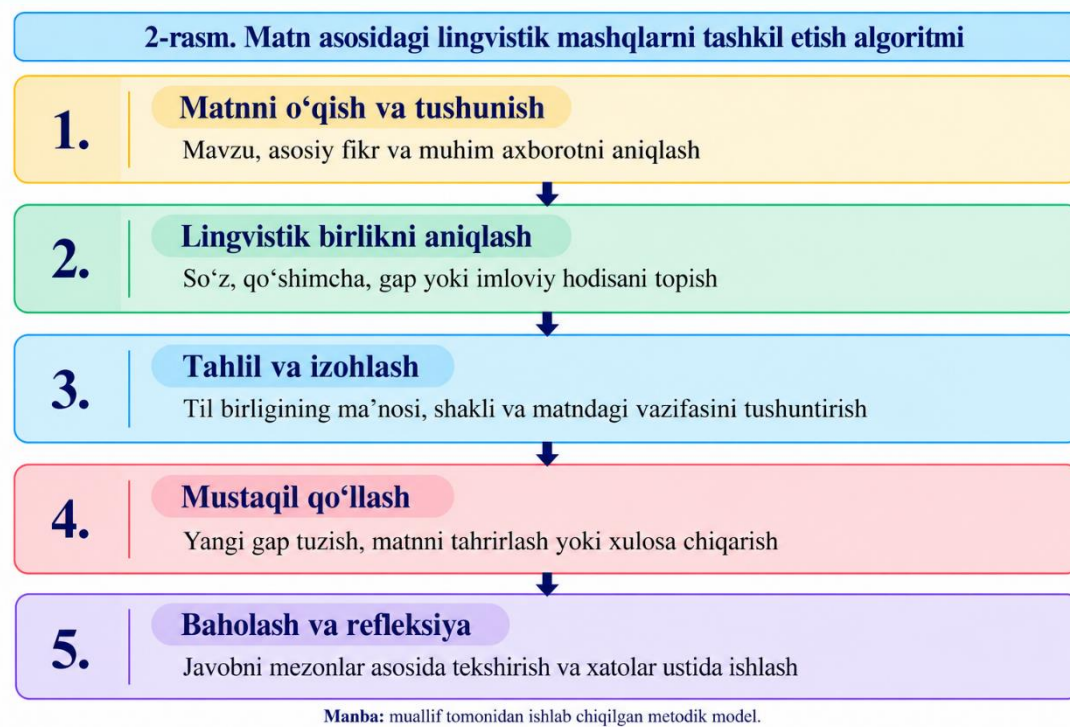
Kelgusidagi tadqiqotlarda mazkur mashqlar tizimini amaliyotda tekshirish uchun o'quvchilarning boshlang'ich va yakuniy ishlarini qiyoslash, lingvistik tahlil sifati hamda matnni tushunish ko'rsatkichlarini belgilangan mezonlar asosida baholash tavsiya etiladi. Bu yondashuv metodik modelning imkoniyatlarini dalillarga tayangan holda aniqlashga yordam beradi.

Xulosa

Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida matn asosidagi lingvistik mashqlardan foydalanish til haqidagi bilimlarni matn mazmunini anglash va nutqiy faoliyat bilan bog'lashning muhim metodik yo'nalishidir. Bunda matn o'quvchiga nafaqat axborot yetkazuvchi material, balki so'z ma'nosi, grammatik shakl, gap tuzilishi, imlo me'yorlari va matnning mazmuniy yaxlitligini o'rganish uchun yaxlit ta'limiy manba vazifasini bajaradi.

Maqolada lingvistik mashqlar leksik, morfologik, sintaktik, imloviy va matn tuzilishiga oid yo'nalishlar bo'yicha tasniflandi. Ushbu tasnif til hodisalarini alohida o'rganish bilan cheklanmasdan, ularning matndagi vazifasini aniqlash, izohlash va amaliy qo'llash imkoniyatlarini kengaytirishga qaratilgan. Mashqlarni mazmunni anglashdan boshlash, lingvistik kuzatish bilan davom ettirish va mustaqil xulosa chiqarish bilan yakunlash izchil metodik faoliyatni tashkil etishga yordam beradi.

Tadqiqot doirasida mashqlarni tanlashda matnning o'quvchi yoshiga mosligi, o'rganilayotgan til hodisasining aniqligi, topshiriqning mustaqil fikrlashga undashi va natijani baholash imkoniyati muhim mezonlar sifatida belgilandi. O'quvchilarning faoliyatini baholashda til hodisasini to'g'ri aniqlash, izohni asoslash, matn mazmunini tushunish va o'zlashtirilgan bilimni yangi vaziyatda qo'llash ko'rsatkichlarini birgalikda hisobga olish tavsiya etildi.

2-rasm. Matn asosidagi lingvistik mashqlarni tashkil etish algoritmi. Muallif tomonidan ishlab chiqilgan metodik model.

Umumiy xulosa shuki, matn asosidagi lingvistik mashqlarni maqsadli va izchil tashkil etish o'quvchilarning lingvistik bilimlarini chuqurlashtirish, lug'at boyligini kengaytirish, matnni anglash hamda mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish uchun metodik imkoniyat yaratadi. Ushbu imkoniyatlarning amaliy samaradorligini aniqlash uchun kelgusida sinf sharoitida tajriba-sinov ishlarini o'tkazish, o'quvchilar faoliyatini mezonlar asosida baholash va olingan natijalarni qiyosiy tahlil qilish zarur.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. J. Dewey. How We Think: A Restatement of the Relation of Reflective Thinking to the Educative Process. Boston — D. C. Heath and Company — 1933.
2. J. S. Bruner. The Process of Education. Cambridge, Massachusetts — Harvard University Press — 1960.
3. K. Qosimova, S. Matchonov, X. G'ulomova, Sh. Yo'ldosheva, Sh. Sariyev. Ona tili o'qitish metodikasi. Toshkent — "Bayoz" — 2022. — 304 b. [Nashr ma'lumotlarini asl manbadan tekshirish lozim.]

4. Zokirov, J. (2022). THE IMPORTANCE OF STRENGTHENING LESSONS IN STUDENTS'MOTHER TONGUE AND READING LITERACY. *Academic research in modern science*, 1(9), 344-348.
5. ZOKIROV, J. (2022). BOSHLANG 'ICH SINF ONA TILI DARSLIKLARIDA MASHQLARNING XUSUSIYATLARI.". *ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ АКМЕОЛОГИЯ" международный научно-методический журнал*, 2(2).
6. Zokirov, J. (2023). SIFATLI TA'LIM BERISHDA ZAMONAVIY ONA TILI VA O 'QISH SAVODXONLIGI DARSLIGINING ROLI. *Interpretation and researches*, 2(1).
7. O'g'li, Z. J. G. (2023). ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGI DARSLARIDA KLASSTER METODLARIDAN FOYDALANISH. *Science and innovation*, 2(Special Issue 4), 76-79.
8. Zokirov, J. G. O. (2023). ZAMONAVIY ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGI FANINING YANGILANISHI, MAZMUNI VA AHAMIYATI. *Academic research in educational sciences*, 5(NUU conference 3), 90-96.
9. Javohir G'aybullo o'g, Z. (2025). The Importance of Effective Use of Exercise Types in Primary Education Mother Tongue Lessons. *International Journal of Diversity and Multiculturalism*, 2(1), 63-67.
10. Javohir G'aybullo o'g, Z. (2025). The Importance of Visual Methods in Increasing Primary School Students' Interest in the Mother Tongue. *Spanish Journal of Innovation and Integrity*, 43, 168-171.
11. Zokirov, J. (2025). BOSHLANG 'ICH SINF O 'QUVCHILARINING LUG 'AT BOYLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN MASHQLAR. *MULTIDISCIPLINARY JOURNAL: FUNDAMENTAL RESEARCH SCIENTIFIC JOURNAL; Vol. 1 No. 1 (2025): MULTIDISCIPLINARY JOURNAL: FUNDAMENTAL RESEARCH SCIENTIFIC JOURNAL*; 24-28.
12. Zokirov, J. (2024, January). TYPES OF METHODS USED IN ELEMENTARY READING LESSONS. In *INTERNATIONAL CONFERENCE ON*

ANALYSIS OF MATHEMATICS AND EXACT SCIENCES; Vol. 1 No. 1 (2024): INTERNATIONAL CONFERENCE ON ANALYSIS OF MATHEMATICS AND EXACT SCIENCES; 52-56. Center for Tech and Media Research.

13. Rustam Sayfiddinovich Xurramov, Javohir Gaybullo Ogli Zokirov, & Muhammadsiddiq Sayfiddinovich Xurramov (2021). USE OF THE HERITAGE OF CENTRAL ASIAN THINKERS IN THE FORMATION OF ETHNOPEDAGOGICAL, ETHNOGRAPHIC VIEWS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS. Scientific progress, 2 (7), 846-853.

14. Rustam Sayfiddinovich Xurramov, Javohir Gaybullo Ogli Zokirov, & Matluba Karim Qizi Temirova (2021). ETHNOPEDAGOGICAL FUNDAMENTALS OF DEVELOPING INTEREST IN NATURAL AESTHETICS IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS. Scientific progress, 2 (7), 832-839.